

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	รูปแบบการพัฒนาชุมชนกฤตเทศก์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
ผู้วิจัย	นางธัญญาภรณ์ กุณา
คณะกรรมการที่ปรึกษา	ดร.สมภพ เจริญนุทศ, นางวิมลรัตน์ คล้ายเนียม
สาขา	ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ปีการศึกษา	2548

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัญหาการพัฒนาชุมชนกฤตเทศก์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน และสร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชนกฤตเทศก์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

วิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการพัฒนาชุมชนกฤตเทศก์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชนกฤตเทศก์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านแบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ช่วงที่ 3 ประเมินบทบาทรูปแบบการพัฒนาชุมชนกฤตเทศก์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน แบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่ 3 ตำบล ได้แก่ ตำบล หุ่งทอง หนองบัว และหนองกลับ รวม 367 คน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาการพัฒนาชุมชนกฤตเทศก์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการพัฒนาชุมชนกฤตเทศก์พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน แบบมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เทือกเขาพระ-เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านความสามารถด้านวิชาการเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านของกฤตเทศก์

($\bar{X} = 3.56$) รองลงมา ได้แก่ ด้านความสามารถในการนำเที่ยวของมัคคุเทศก์ ($\bar{X} = 3.51$) และอันดับต่ำสุดได้แก่ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของมัคคุเทศก์ ($\bar{X} = 2.38$)

สำหรับรูปแบบการพัฒนาขุมมัคคุเทศก์พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพื้นบ้าน ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ กระบวนการมาตรฐาน วิธีการมาตรฐาน และบันทึกมาตรฐาน ซึ่งในกระบวนการมาตรฐาน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ สำรวจปัญหา แยกปัญหา กำหนดยุทธศาสตร์ สังเคราะห์รูปแบบ ประเมินทบทวน และจัดทำรายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

Thesis Title	A Model of Participatory Development of Young Local Museum Guides for Ecotourism at Khao Pra-Khao Soong Mountain Range in Nong Bua District, Nakhon Sawan Province
Researcher	Mrs.Thanyapon Kunang
Advisory Committee	Dr.Sompop Chermkhuntod , Mrs.Vimonrat Klainium
Program	Development Strategy
Academic Year	2005

This research aimed to study the problems and construct a model of the participatory development of young local museum guides for ecotourism in the area of the Khao Pra-Khao Soong mountain range, NongBua District, Nakhon Sawan Province. The research was divided into 3 stages as follow : stage 1 , studied the problems; stage 2 ,constructed a model of the participatory development ; and stage 3 , assessed and reviewed the model of the participatory development of young local museum guides for ecotourism. The population and sample groups participated in this research were teachers, local leaders and people living in the 3 localities : Thungtong, NongBua, and Nong Klup districts, totally 367 persons. The research tool was a questionnaire requesting the general information and problems regarding the participatory development of young local museum guides for ecotourism. Data were evaluated by 5 level rating scale and also analyzed through the method of **Focus Group Discussion** (F.G.D.).

Result of the research revealed that the problems reached the highest level ($\bar{X} = 3.56$) were problems concerning academic knowledge of these young guides on their local museum and tourist attraction resources. The problem at the second highest level was on the abilities of the guides in leading tour trips ($\bar{X} = 3.51$). The problem at the lowest level ($\bar{X} = 2.38$) was the problem of good human relationship of these tourist guides.

The model of participatory development of young local museum guides consisted of 3 parts : standard process, standard methodology, and standard record. The standard process

consisted of 6 steps :surveying problem, sorting of problem, strategy stipulation, model synthesis, assessment and revision, and making report.

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Nakhon Sawan Rajabhat University

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก คร.สมภพ เจริญนุทต ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์วิมลรัตน์ คล้ายเนียม กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้ความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คร.จุฑาภรณ์ เจริญนุทต ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนระยะเวลาของการทำงานวิจัย

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธานี เกสทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์อวยชัย วัชรธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนาศ มีศรีสวัสดิ์ คณะกรรมการสอบที่ได้แนะนำแก้ไขให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัส นวลน้อม ที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบวิธี และเครื่องมือวิจัย ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่เสียสละเวลามาประชุมกลุ่ม ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่องานวิจัย

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลหนองบัว อาจารย์เจี๊ยน ศรีสุรินทร์ และ คณะครู โรงเรียนอนุบาลหนองบัว ที่อำนวยความสะดวกทำให้งานวิจัยในครั้งนี้ดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว ตลอดจนช่วยเก็บข้อมูล และร่วมประเมินบททวน

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา รุ่นที่ 1 ที่เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำเป็นอย่างดี ตลอดจนครอบครัวของผู้วิจัยที่ได้ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย

ท้ายนี้ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้ชีวิต และสามีพร้อมด้วยบุตรชายที่ให้กำลังใจ สนับสนุนด้านการเรียนรู้มา โดยตลอดจนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จด้วยดี

ธัญญาภรณ์ กุณา